

**Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Кафедра економічного аналізу і фінансів

Цуркан І.М.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ПЕРЕСТРАХУВАЛЬНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ»
для магістрів галузі знань 07 «Управління і адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»»**

**Дніпропетровськ
НГУ
2016**

Цуркан І.М. Програма вибіркової навчальної дисципліни «Управління перестраховальними операціями» для магістрів галузі знань 07 «Управління і адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / І.М. Цуркан; Нац. гірн. ун-т., каф. економічного аналізу і фінансів. – Д. : НГУ, 2016. – 14 с.

Розглянуто і затверджено методичною комісією за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (протокол № від 2016) за поданням кафедри економічного аналізу і фінансів (протокол № від 2016).

ЗМІСТ

Розділ	Стор.
1. Вступ	4
2. Галузь використання	5
3. Нормативні посилання	5
4. Обсяг дисципліни	5
5. Результати навчання з дисципліни «Управління перестраховальними операціями» та їх відповідність компетентностям	6
6. Форма підсумкового контролю	7
7. Тематичний план та розподіл обсягу за видами навчальних занять	7
8. Завдання для самостійної роботи здобувача	9
9. Рекомендована тематика науково-дослідної роботи зі студентами за дисципліною	9
10. Вимоги до засобів діагностики, методи та критерії оцінювання навчальних досягнень	10
11. Вимоги до комплексу навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни	10
12. Рекомендована література	10
Додаток А Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК	
Додаток Б Матриця відповідності визначених програмою дисципліни «Управління перестраховальними операціями» результатів навчання та компетентностей	

1. Вступ

Програмні результати підготовки магістра фінансів, банківської справи та страхування визначені в стандарті вищої освіти [3].

В освітньо-професійній програмі Державного ВНЗ «Національний гірничий університет» [1] здійснено розподіл програмних результатів навчання за видами навчальної діяльності здобувача.

Загальна характеристика процесу навчання з дисципліни «Управління перестраховальними операціями»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Магістр фінансів, банківської справи та страхування
Опис предметної області	<ul style="list-style-type: none">▪ Об'єкт(и) вивчення та діяльності: устрій, принципи й механізми функціонування й розвитку перестрахування▪ Цілі навчання: здобуття знань і умінь у сфері перестрахування, що надасть можливість самостійно здійснювати дослідження перестрахового ринку, розв'язувати складні спеціалізовані та управлінські завдання, наукові і прикладні проблеми при впровадженні інновацій в професійну діяльність у динамічному середовищі▪ Теоретичний зміст предметної області ґрунтується на теоріях і концепціях фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку основ управління в сфері страхування і перестрахування.▪ Методи, методики та технології: при проведенні практичних занять: розгляд ситуаційних завдань, рішення задач, дискусії в малих творчих групах; при самостійній роботі: виконання індивідуального завдання (реферат, розрахункове завдання), самостійне вивчення матеріалу; поточні консультації.▪ Інструменти: ЕОМ, мультимедійна техніка, демонстраційний матеріал, дидактичні матеріали для практичних робіт, самостійного вивчення матеріалу.
Базові дисципліни	Макроекономіка; мікроекономіка; фінанси; статистика; страхування, страхові послуги, актуарні розрахунки

2. Галузь використання

Робоча програма поширюється на кафедри, яким доручено викладання навчальної дисципліни наказом ректора.

Робоча програма призначена для:

- реалізації компетентнісного підходу при формуванні структури та змісту дисципліни;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- внутрішнього та зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- акредитації освітньої програми за спеціальністю.

Робоча Програма встановлює:

- форму підсумкового контролю;
- базові дисципліни та дисципліни, що забезпечуються;
- результати навчання за дисципліною та їх відповідність компетентностям;
- тематичний план та розподіл обсягу за видами навчальної діяльності
- завдання для самостійної роботи здобувача;
- вимоги до засобів діагностики, методи та критерії оцінювання навчальних досягнень;
- вимоги до комплексу навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни.

3. Нормативні посилання

Робоча програма дисципліни «Управління перестраховальними операціями» розроблена на основі таких нормативних документів:

1. Освітня програма підготовки магістра за спеціальністю галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.» / М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2016. – ____ с.

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова КМ України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти»).

3. Стандарт вищої освіти другого рівня (магістр) галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. – Затверджено і введено в дію наказом МОН України від _____ № _____.

4. Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» / М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2015. – 38 с.

5. Положення про організацію освітнього процесу за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою. Стандарт вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» / Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2015. – 25 с.

4. Обсяг дисципліни

2. Обсяг кредитів ЄКТС дисципліни

Загальний обсяг – 4 кредити ECTS (120 академічних годин).

5. Результати навчання з дисципліни «Управління перестраховальними операціями» та їх відповідність компетентностям

5.1 Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни «Управління перестраховальними операціями» згідно з СВО другого рівня (магістр) галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері перестраховання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог до професійної, навчальної або дослідницької діяльності.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність проводити дослідження та генерувати нові ідеї. 2. Здатність проявляти лідерські навички. 3. Здатність вести переговори та розв'язувати конфлікти. 4. Здатність до мотивації та досягнення спільної мети. 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 6. Здатність працювати автономно. 7. Здатність працювати у міжнародному просторі.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку перестрахового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. 2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання перестрахової діяльності страхових компаній. 3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері перестраховання. 4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері перестраховання. 5. Здатність демонструвати поглиблені знання у сфері перестраховання. 6. Здатність використовувати положення і методи дослідження інших наук для розв'язання професійних та наукових задач у сфері перестраховання. 7. Здатність формулювати наукові завдання у сфері перестраховання, обирати напрями і методи досліджень. 8. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації для вирішення професійних і наукових завдань в сфері перестраховання.

5.2 Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти в процесі вивчення дисципліни «Управління перестраховальними операціями», сформульований у термінах результатів навчання

1. Планувати та управляти часом при проведенні досліджень.
2. Проводити дослідження, генерувати нові ідеї, здійснювати інноваційну діяльність.
3. Демонструвати навички самостійного прийняття рішень, бути лідером, нести відповідальність за стратегічний розвиток команди.

4. Використовувати навички ведення переговорів та розв'язання конфліктів в професійній діяльності та при проведенні досліджень.
5. Проявляти вміння працювати в команді, мотивувати та управляти роботою інших для досягнення спільної мети.
6. Оцінювати сучасний стан перестраховання і приймати обґрунтовані рішення.
7. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток.
8. Обирати методи адаптації та напрями використання міжнародних стандартів та нормативів в професійній діяльності.
9. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку перестраховання у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
10. Демонструвати управлінські навички у сфері перестраховання.
11. Застосовувати поглиблені знання в сфері перестраховання для прийняття рішень.
12. Адаптувати положення та методи дослідження інших наук для розв'язання професійних та наукових задач у сфері перестраховання.
13. Систематизувати та аналізувати інформацію для вирішення професійних та наукових завдань у сфері перестраховання.
14. Здійснювати самостійне дослідження та презентувати його результати з вмінням виокремлювати особистий внесок.

6. Форма підсумкового контролю

Диференційований залік за результатами поточного контролю, який включає захист індивідуального завдання та виконання комплексної контрольної роботи.

7. Тематичний план та розподіл обсягу за видами навчальних занять

Види, тематика навчальних занять, шифри дисциплінарних результатів навчання	Обсяг, години		
	ауд.	СРС	разом
ПРАКТИЧНІ			
1. Сутність і теоретичні основи перестраховання	6	12	18
1.1. Сутність та необхідність перестраховання. Місце перестраховання у фінансовій системі.			
1.2. Історичні передумови виникнення перестраховання. Перші професійні перестраховальні компанії.			
1.3. Місце перестраховання на національному страховому ринку. Суб'єкти і об'єкти перестраховання.			
1.4. Класичне визначення перестраховання. Характерні риси перестраховання. Основні категорії перестраховання.			
1.5. Перестраховальні пули.			
1.6. Порівняльна характеристика перестраховання і співстраховання. Функції і принципи перестраховання.			
2. Регулювання перестраховальної діяльності	6	14	20

Види, тематика навчальних занять, шифри дисциплінарних результатів навчання	Обсяг, години		
	ауд.	СРС	разом
2.1. Регулювання перестраховальної діяльності учасниками ринку перестраховання і державою.			
2.2. Відмінності в країнах щодо регулювання державою діяльності спеціалізованих перестраховальних компаній			
2.3. Основні моделі доступу іноземних перестраховиків на національний страховий ринок.			
2.4. Регулювання державою перестраховальної діяльності цедентів (непрямий метод регулювання).			
2.5. Діюча законодавча база перестраховання в Україні.			
3. Умова перестраховальних договорів	4	12	16
3.1. Етапи укладання і ведення перестраховальної угоди.			
3.2. Порядок і умови здійснення страхових виплат та виплат страхових відшкодувань за договором перестраховання			
3.3. Особливості укладання факультативної угоди. Сутність та зміст ковер-ноти.			
3.4. Особливості укладання облігаторної угоди. Використання бордеро-премій та бордеро-збитків в облігаторному перестрахованні.			
3.5. Загальні положення перестраховальних договорів.			
3.6. Комісійна винагорода в перестрахованні. Види комісій: оригінальна, перестраховальна і брокерська.			
3.7. Тантьєма, призначення її в договорі. База і способи розрахунку тантьєми.			
4. Методи перестраховання	4	14	18
4.1. Класифікація перестрахових операцій за методом передавання ризиків у перестраховання і за оформленням правових відносин сторін.			
4.2. Факультативний метод перестраховання та його характеристика.			
4.3. Переваги і особливості факультативного методу перестраховання. Недоліки методу: факультативного перестраховання			
4.4. Облігаторні (договірні) перестрахові операції, їх переваги та недоліки.			
4.5. Сутність, переваги та недоліки факультативно-облігаторного і облігаторно-факультативного перестраховання.			
5. Форми проведення перестрахових операцій. Пропорційне перестраховання, види договорів.	6	16	22
5.1. Пропорційна і непропорційна форми проведення перестрахових операцій.			
5.2. Квотний договір перестраховання, договір ексцедента суми і квотно-ексцедентний договір у пропорційному перестрахованні. Їх переваги та недоліки, умови використання.			
6. Непропорційне перестраховання, види договорів	6	16	22
6.1. Сутність та призначення непропорційного перестраховання. Відповідальність за непропорційним договором. Особливості непропорційного перестраховання.			
6.2. Непропорційне перестраховання: договір ексцедента збитку та договір ексцедента збитковості, їх особливості та умови			

Види, тематика навчальних занять, шифри дисциплінарних результатів навчання	Обсяг, години		
	ауд.	СРС	разом
використання. Ризикований ексцедент збитку та катастрофічний ексцедент збитку. Зростання питомої ваги непропорційних договорів перестраховування.			
РАЗОМ	36	84	120
Практичні заняття	32	84	116
Контрольні заходи	4		4

8. Завдання для самостійної роботи здобувача

Основні завдання для самостійної роботи:

- 1) попереднє опрацювання інформаційного забезпечення за кожною темою;
- 2) розв'язання завдань самоконтролю за кожною темою;
- 3) виконання тематики науково-дослідної роботи;
- 4) підготовка до підсумкового контролю.

9. Рекомендована тематика науково-дослідної роботи зі студентами за дисципліною

1. Порівняльна характеристика співстрахування і перестраховування.
2. Роль перестраховування у забезпеченні фінансової стійкості страховика.
3. Збільшення місткості страховика за допомогою перестраховальних операцій.
4. Аналіз функцій перестраховування, їх характеристика.
5. Дослідження особливостей в регулюванні державою перестраховальних операцій.
6. Обґрунтування правових норм, що регулюють діяльність цедентів в країні (закордонний досвід).
7. Обґрунтування правових норм, що регулюють діяльність перестраховиків в країні (закордонний досвід).
8. Аналіз останніх тенденцій на світовому ринку перестраховування.
9. Аналіз підходів до встановлення власного утримання за окремими ризиками.
10. Узагальнення теоретичних підходів щодо визначення економічної сутності перестраховування.
11. Уніфікація перестраховальних угод: необхідність та доцільність.
12. Розбіжності у трактуванні умов пропорційних договорів учасниками перестраховування.
13. Розбіжності у трактуванні умов непропорційних договорів учасниками перестраховування.
14. Дослідження сфери використання пропорційних договорів.
15. Дослідження сфери використання непропорційних договорів.
16. Вплив інфляції на врегулювання збитків в непропорційному перестраховуванні.
17. Використання ризикового і катастрофічного ексцедентів збитку, їх поєднання.
18. Проблеми в оподаткуванні перестраховальних операцій в Україні.
19. Вибір надійного партнера по перестраховуванню: необхідність та доцільність рейтингування.
20. Дослідження проблем посередників в перестраховальній діяльності.
21. Аналіз суб'єктів ринку перестраховування, взаємовідносини між ними.
22. Професійний перестраховик на вітчизняному страховому ринку: проблеми і перспективи його функціонування.

10. Вимоги до засобів діагностики, критерії та процедури оцінювання навчальних досягнень

Інформаційною базою для формування засобів діагностики (тестів відкритого чи закритого типу) є система компетентностей, що передбачена даною програмою.

Вимоги до засобів діагностики, критерії та процедури оцінювання навчальних досягнень формуються згідно з Положенням про організацію атестації здобувачів вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет», Положенням про організацію освітнього процесу за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою. Стандарт вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» / Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2015. – 25 с.

11. Вимоги до комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни

Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, має бути розташований на сайті кафедри ЕАіФ та повинен містити [2]:

1. Робочу програму дисципліни;
2. Навчальний контент (інформаційне забезпечення лекцій);
3. Методичне забезпечення практичних занять;
4. Матеріали методичного забезпечення самостійної роботи студента щодо:
 - попереднього опрацювання інформаційного забезпечення за кожним модулем (темою);
 - розв'язання завдань самоконтролю за кожною темою;
 - виконання індивідуального розрахункового завдання;
 - підготовки до захисту індивідуального розрахункового завдання;
 - підготовки до підсумкового контролю;
5. Завдання комплексної контрольної роботи для підсумкового контролю рівня сформованості дисциплінарних компетентностей

12. Рекомендована література

12.1 Основна

1. Говорушко Т.А. Страхові послуги. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 376 с.
2. Журавлев Ю.М., Секкерж И.Г. Страхование и перестрахование. Теория и практика. – М. Финансы и статистика. 2003. – 324 с.
3. Матюха М.М. Страхові послуги: Навч. посіб. для дистанційного навчання. – К.: Університет «Україна», 2007. – 345 с.
4. Нечипорук Л.В. Закон України «О страховании»: Научно-практический комментарий. Изд. четвертое дополненное и переработанное. – Х.: ООО «Одиссей», 2006 – 384 с.
5. Сплетухов Ю.А., Дрожиков Е.Ф. Страхование. Учебное пособие. – Москва, ИНФРА, 2006. – 435 с.

12.2 Допоміжна

1. Александрова. М.М. Страхування: Навч.-метод. посібник. – К.: ЦУЛ, 2002. – 208 с.
2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 203 с.
3. Вовчак О.Д. Страхування. Навч. посібник. – Львів.: «Новий Світ-2000», 2006. – 480 с.

4. Говорушко Г.А. Страхові послуги: Навч. посібник. – К.: ЦНЛ, 2005. – 400 с.
5. Говорушко Т.А. Страхові послуги. 2-е видання перероблене та доповнене. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 344 с.
6. Горбач Л.М. Страхова справа: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2003. – 252 с.
7. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Страхування: Термінологічний словник. – 2-е вид. та доп. – Л.: Видавництво «Бескид Біт», 2002. – 104 с.
8. Матюха М.М. Страхові послуги: Навч. посіб. для дистанційного навчання. – К.: Університет «Україна», 2007. – 345 с.
9. Плиса В.Й. Страхування: Навч. посібник. – К.: Каравела, 2006. – 392 с.
10. Страхові послуги: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / О.Д. Вовчак, О.І. Завійська, – Л.: Компакт. – ЛВ, 2005. – 656 с.
11. Страхові послуги: Підручник / За ред.проф. С.С. Осадця і доц. Т.М. Артюх. – К.: КНЕУ, 2007. – 464 с.
12. Страхування: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. С.С. Осадець. – К.: КНЕУ, 2006. – 528 с.
13. Страхування: Підручник / Керівник авт. колективу і наук. ред. С.С. Осадець. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с.
14. Страхування: теорія і практика: Навч.-метод. посібник / Внукова Н.М., Успенко В.І., Яременко Л.В., та ін. /За заг. ред. проф. Н.М. Внукової. – Х.: Бурун Книга, 2004. – С. 399.
15. Яворська Т.В. Страхові послуги: навчальний посібник / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Економічний факультет, 2008. – 250 с.

Додаток А

Таблиця А1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Здатність проводити дослідження та генерувати нові ідеї		+		
Здатність проявляти лідерські навички				+
Здатність вести переговори та розв'язувати конфлікти			+	
Здатність до мотивації та досягнення спільної мети			+	
Здатність приймати обґрунтовані рішення				+
Здатність працювати автономно				+
Здатність працювати у міжнародному просторі			+	
Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку перестраховання у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності	+			
Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання перестрахової діяльності страхових компаній	+			
Здатність застосовувати управлінські навички у сфері перестраховання			+	
Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері перестраховання.		+		
Здатність демонструвати поглиблені знання у сфері перестраховання	+			
Здатність використовувати положення і методи дослідження інших наук для розв'язання професійних та наукових задач у сфері перестраховання		+		
Здатність формулювати наукові завдання у сфері перестраховання, обирати напрями і методи досліджень		+		
Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації для вирішення професійних і наукових завдань в сфері перестраховання		+		

**Матриця відповідності визначених програмою дисципліни «Управління перестраховальними операціями»
результатів навчання та компетентностей**

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																
		Загальні							Спеціальні (фахові)									
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Планувати та управляти часом при проведенні досліджень	+																	
Проводити дослідження, генерувати нові ідеї, здійснювати інноваційну діяльність	+	+																
Демонструвати навички самостійного прийняття рішень, бути лідером, нести відповідальність за стратегічний розвиток команди	+		+															
Використовувати навички ведення переговорів та розв'язання конфліктів в професійній діяльності та при проведенні досліджень	+			+														
Проявляти вміння працювати в команді, мотивувати та управляти роботою інших для досягнення спільної мети	+				+													
Оцінювати сучасний стан перестраховання і приймати обґрунтовані рішення	+					+												
Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток	+							+										
Обирати методи адаптації та напрями використання міжнародних стандартів та нормативів в професійній діяльності	+								+									
Використовувати фундаментальні закономірності розвитку перестраховання у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності	+									+								

Здійснювати діагностику і моделювання перестрахової діяльності страхових компаній	+										+						
Демонструвати управлінські навички у сфері перестраховання	+											+					
Обґрунтувати управлінські рішення у сфері перестраховання та оцінювати їх ефективність	+												+				
Застосовувати поглиблені знання в сфері перестраховання для прийняття рішень	+													+			
Адаптувати положення та методи дослідження інших наук для розв'язання професійних та наукових задач у сфері перестраховання	+														+		
Виявляти проблеми, визначати наукові завдання у сфері перестраховання і обирати методи для їх розв'язання	+															+	
Систематизувати та аналізувати інформацію для вирішення професійних та наукових завдань в сфері перестраховання	+																+
Здійснювати самостійне дослідження та презентувати його результати з вмінням виокремлювати особистий внесок	+		+														

Навчальне видання

Цуркан Ірина Миколаївна

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління перестраховальними операціями»
для магістрів галузі знань 07 «Управління і адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Видано
у Державному вищому навчальному закладі
«Національний гірничий університет».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 49005, м. Дніпропетровськ, просп. К. Маркса, 19. від

Оприлюднено
на сайті Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий
університет» за адресою
http://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_met_centra/skladovi-normativnoi-bazi-v-sferi-osviti-ngu/index.php